

KURIER LITEWSKI

w WILNIE dnia 30. Stycznia V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. d. 19 stycznia. Zarządzący Kommissya Wileń: Prowiant Depo 7mej klasy Dembrowski zaraportował Ministrowi wojennemu z przyczyny niedostarczenia prowiantu w terminach kontraktami w 1807 i w początku 1808 roku zawieranemi opisanymi, i z przyczyny drogosci byłej natenczas, nieprzyjęto później od następnych osob. Od obywateli Wileń: Josiela Szmyłowicza i Meiera Kadyszowicza czterdzięci maki 2727, krup 250, owsa 482. Od Tobisza Abramowicza czterdzięci owsa 1537; 4 czterdziętyki. Od Kieydańskich Kupców Franka Benikowicza i Abramowicza maki 182. Od Doktora Leyboszyca pudow siana 3851. Od Szlachcica Pieslaka pudow siana 1336. Od Kadyszowicza pudow siana 6000. Od Wileń: Obywatela Josiela Szmyłowicza maki czterdzięci 524, krup 121. Od kupca Wileń: Josiela Szmyłowicza maki 997, krup 240. Od Franka i Benikowicza maki 1000, krup 93 i 6 czterdziętykow. Od Obyw: Chomińskiego maki 371, owsa 35. Od Skorul Obyw: Szlimy Noszkowicza i Morducha Abramowicza maki 200, krup 17. Od Franka i Beniakowicza maki 1000, krup 70. Od tychże 907, krup 75. Od tychże krup 23. Od tychże maki 700, krup 63. Od Obyw. Grodzi: Szmyły Mowszowicza maki 500. Od Hirszy Jankielowicza Obyw. Nowogr: czterdzięci maki 2325, krup 293. Od Szmyły Danowicza kupca Miń. maki 700, krup 45. do magazynow Wileń, Oszmian, Kowień, Wilkomier, Zyzmor, Szawel, Nieswiż i Birz, Kieydań, Boptow, Grodzień, Nowogrodz, Jhumeń. Minister wojenny znajduje to nieprzyjęcie słuszne, bo prowiant potrzebny był na terminu opisanego i dla tego zgodzono się na cenę drogą, jednak liwran-ci niedostarczyli w czasie: azatem za wyściem terminow minęła potrzeba prowiantu, powtóre cena zniżyła się tak dalece że kassa skarbową na nieprzyjętey ilości zyskuje rubli srebrnych 50189. Jeżeli więc mógł skarb zapłacić im drogo w ten-czas, kiedyby byli akkuratnie jego potrzeby zaspokoili; niepowinien zatem czynić ofiary teraz za ich nierzetelność. A zatem utwierdziwszy nieprzyjęcie, którego sami podradnicy są przyczyną, oznajmuje Minister wojenny, że nikt niema prawa i niemoże skarżyć się oraz że ich proźby nie będą przyjmowane.

Ułańskiego W. X. Konstantyna półku Junker Biernacki zostaje Chorążym. Sztab Kapitan Gobiatto, Maior Aranowski z półku Arakceiewa przenoszą się do garnizowego batalionu Grodzieńskiego. Pskowskiego półku Porucznik Vietyngof uwalnia się od służby z rangą Kapitana i mundurem. Leybgwardyi konney Rotmistrz, Graf Potocki uwolniony z mundurem. Półku W. X. Konstantyna Ułańskiego Porucznik Starzynski uwolniony z

rangą sztab Rotmistrza i mundurem. Toż półku Ułańskiego Wołyńskiego sztab Rotmistrz Piotrowski.

WIEDEN d. 25 stycznia. Panujący teraz w Turcyi Sultan Mahmud Kan doniósł naszemu dworowi o swoim na tron wstąpieniu pismem pełnym wyrazow przyjaznych. Dał naszemu Cesarzowi tytuł Imperatora i Padischach Austriackiego. Podobne pismo dawniej od Sultana Mustafy 4 dzis nieżyjącego niebyło od dworu naszego przyjęte, ponieważ tytuł Padischach niebył zapisany. Pismo ostatnie ma datę dnia 9 miesiąca Szewal, roku 1223 Hegry. Aż do końca grudnia żadne nowe wypadki niezaszły w stolicy państwa Ottomańskiego. Spokojść jednak niebyło powróconą w kraiu. Janczarowie nie ukontentowani że Porta niekazała ścigać przedniejszych stronników zginionego Wezyra Bayraktara, którzy schronili się do Wiza na brzegi czarnego morza, nierozeszli się bynajmniej. Azatem przywrócony na urząd były Kapitan Basza Seyd Aly, mianowany Seraskierem, i zwyczajną sobolową szubą przyodziały został, ażeby wyszukał i ukarał wymienionych zbiegow za zdrajców państwa ogłoszonych. Wiele więc poszło korpusow Janczarow ze stolicy do Rumelii. Niewiadomo iak będzie uważana ostatnia rewolucya od Baszow Ayanu i Derebeya, którzy osobliwą przysięgą przeszłemu W. Wezyrowi obowiązali się wspierać jego wielkie zamiary, Tepenlendely Ali Basza Janiny, Jbrahim Basza Skutari, i Jzmajl Basza Seres oświadczyli się za terażniejszym rzeczy porządkiem oraz utrzymywać pokoy przyrzekli. Pełnomocnicy Porty, Tłumacz X. Dmitrasko Morusi i jego pomocnik Bibika Rosetti na Kongres do Bukarestu wyiechali. Margr: Almenara poseł Hiszpanski, Baron Dedem van Geelder poseł Hollenderski opuścili Konstantynopol mając do własnych krajow powracać.

Z Hiszpanii pisane listy donoszą o przygotowaniu do walnych tam wypadkow. Między Bilbao i Wittoria wstecz i naprzód ciągle maszerują korpusy. Wszakże nie pewnego niemamy. Anglikow zgromadziło się pod G. Moore 40 t. Hiszpanow pod G. Baird 15 t. Romana po bitwach pod S. Ander i Owiedo przedarł się naprzód do Palencya. O wtargnieniu Mar: Soult do Asturyi żadney niema wiadomosci. Anglicy mają okrętow czynnych 103 od dział 120 do 64. Z tych Admirał Purwis ma 10 na brzegach Hiszpańskich; Ad Cotton krąży z 9 na brzegach Portugalskich; A Collingwod ma 6 na morzu sroziemnym; A Sotheby na Kanale stoi z 10 liniowemi. Na morzach Amerykańskich przeszło 20 znajduje się

MADRYT d. 7 stycznia. Dwudziesty piąty dziennik w Benaventa d. 5. Dnia 3 czoto

dywizji G. Merle należący do korpusu Mar. Soult X. Dalmacyi z przednią strażą połączyło się. O czwartej po południu w obliczu tylnej straży Anglików o milę przed Villa-franca stanęło. Piechoty 5000 i 600 jazdy nieprzyjaciół zajmowało nie dostępne stanowisko na wzgurkach do Prieros. G. Merle rozszykował Francuzów, postąpiła piechota, przypuszczono atak, i Anglicy zupełnie rozgromieni zostali. Jazda nie mogła rozwinąć się w zbyt ciasnym miejscu, przeto 200 tylko zabraliśmy w niewolę. Zabito nam lub raniono 50. GB. Colbert Officer wielce szacowany dowodzący jazdą w przedniej straży, wziawszy strzelców pieszych podstąpił pod nieprzyjaciół chcąc przejrzeć położenie miejsca dla obrócenia się z konnicą. Godzina jego wybiła, kula nieprzyjacielska w czoło uderzyła, padł na ziemię i nieżył nad kwadrans. Po chwili powróciwszy do przytomności, kazał się posadzić, a postrzegłszy zupełną rozsypkę Anglików rzekł przed zgonem te ostatnie słowa: „Młody umieram, ale śmierć moja godna żołnierza W. wojska; widzę uciekających ostatnich i odwiecznych nieprzyjaciół mojej ojczyzny „powiedział i skonał.

Dwie drogi prowadzą z Astorga do Villafranca. Anglicy uciekali w prawo, Hiszpani ustępowali bez porządku w lewo. Strzelcy Hannoverscy ich oskrzydłili. Cała dywizja, żołnierze, Officerowie, i jeden Generał, broń złożyli. Zdobyliśmy powozy, 6 dział i 10 chorągwi. Od dnia 27 zabraliśmy więcej 10 t. ieńców, między którymi znajduje się 1500 Anglików. Zdobyliśmy 400 wozów i amunicję, 15 wozów z karabinami; wielkie magazyny i szpitale w Benavente, Astorga i Bembibre. W ostatnim miejscu magazyn prochu w kościele założony na powietrze wyleciał. Anglicy rzucają podwoje, magazyny, ranionych, i wszystkie zawady: uciekają najnieporządniej: większej straty doświadczać; podług wszelkiego podobieństwa połowę wojska stracić muszą nim dostać się na okręty potrafią. Uwiadomiony Imperator o zmniejszeniu wojska nieprzyjaciół do 20 t. cofnął swoją kwaterę z Astorga do Benavente a Marszałkowi Soult X. Dalmacyi zniszczyć Anglików porucił. Wyruszył ztamtąd do Valladolid, gdzie będzie miał środkowe stanowisko.

W Stodołach znaleźliśmy wielu Anglików powieszonych przez Hiszpanów. Poruszony tem Imperator kazał spalić wszystkie te budowle. Nie mają prawa wiesniacy, iakozkolwiek bądź rozstrzelani, wydierać życia włóczgą jednego lub drugiego wojska. Zalecił Imperator obchodzić się z Anglikami ze względami odpowiednemi szlachetności i honorowi który w każdej okoliczności okazali. Dowiedziawszy się że Hiszpani kiedy znajdą się razem z Anglikami w przewyższający dzieśięćkroć liczbie, lżą i odzierają ostatnich, rozkazał odłączać ich od drugich i w osobnych trzymać miejscach, przytem przepisał szczegółny sposób postępowaniu z ieńcami Angielskimi. Brytannowie przyieli bitwę pod Prieros w nadziei ułatwienia kolumnie Hiszpańskiej połączenia się w Villa-franca na lewym skrzydle i uprowadzenia w nocy wszelkich zapasów, z ostatniego miasta. Zna-

leżliśmy w szpitalu w Villa-franca 300 Anglików chorych lub ranionych. Spalili w tem miejscu wielki magazyn mąki i zboża, popsuli wiele wozów artyleryi i 500 własnych koni zastrzelili; naliczyliśmy 1600 zdechłych po drogach. Znaczna liczba ieńców co chwilę pomnaża się. We wszystkich piwnicach znajdujących Anglików na śmierć zapoionych. Dnia 4 Mar. Soult X. Dalmacyi miał główną kwaterę o mil 10 od Lugo.

Dnia 2 w Astorga odprawił Imperator popis dywizyj Laborde i Loison. Składały one wojsko Portugalskie. Patrzą na ucieczkę Anglików, których doścignąć pałają. W tem mieście zostawił Imperator Mar. Ney X. Elchingen z korpusem. Stoi on w wodwodzie, posiłkować gotowy M. Soult X. Dalmacyi w potrzebie. Straż przednia Gallicyi dosięga. Imperator bawiąc w Tordesillas miał główną kwaterę w zewnętrznym mieszkaniu klasztoru Królewskiego S. Klary, gdzie schroniła się i umarła matka Karola 5 nazwana Johanna waryatka. Klasztor zbudowany ze starego pałacu Maurow; zachowują się pozostałe po nich łazienka i dwie sale. Prezentowano Imperatorowi Xienię tamieczną mającą lat 75 która przez lat 65 nogą za próg niewystąpiła, wyszedłszy za furkę zdawała się barzo wzruszoną; nie straciła jednak przytomności; zabawiła dosyć Imperatora, i wiele łask na wszystkie potrzeby zyskała.

Potwierdza się wiadomość o weyściu siódmego korpusu do Barcelony dnia 17. G. Gouvion S. Cyr uderzył d. 15. na GG. Reding i Vives; i zupełnie wojska Hiszpańskie rozgromił. Wziął 30 skrzyń prochowych, dział 6, i 3000 ludzi uwięził. Po złączeniu się wojska G. S. Cyr z wojskiem G. Duhesme mamy wielką armię w Barcelonie.

Dziennik 26sty i 27my datowane dnia 7 i 9 stycznia w Valladolid donoszą że Imperator tam przeniósł nazad z Benavente główną kwaterę. Przytem uwiadomiał że Mar. Soult X. Dalmacyi rozproszywszy Anglików pod Prieros wypędził ich z wąwozu Piedra Filia; pobił opierających się i 1500 wziął w niewolę; przytem dział 5 zabrał, i wielką kasę wojskową z dwoma millionami gotowizny zdobył. Dnia 5 dywizje G. Lahoussaye i Lorges były w Constantin; Anglicy w najwyższym w nieporządku uciekają, znajdowali się niedaleko Lugo. Dnia 6 Mar. Soult X. Dalmacyi tam pociągnął. Już Francuzi nadgrodzili ieden dzień marszu opóźnionego śniegami i rozciętą; podwojony pospiech zbliżył do głównego wojska nieprzyjaciół. Po oderżnięciu 5 regimentów od wojska G. Romana i wzięciu ich w niewolę, szczątki błąkały się po gurach i dolinach. Mar. Ney ma główną kwaterę w Villafranca, Mar. Victor X. Bellune stoi nad Tagiem w południowej Hiszpanii. Gwardya Imperatorska zbiera się w tyle wojsk działających w Valladolid. Też dzienniki obszernie opisują czynności GG. S. Cyr i Duhesme w Katalonii, ich zwycięstwa nad brzegami Ter Lobregat, połączenie się w Barcellonie, pobicie i zupełne rozgromienie G. Vives, postąpienie w głąb kraju daleko za Barcellonę; opanowanie miasta Nadmorskiego Tarragony; chwałę wojska Włoskiego

które śmiało mężnie i z pospiechem wszędzie działało. Nakoniec też dzienniki wyrażają, że odtąd piękne ziemie Włoskie nie będzie już teatrem wojny; 80000 dobrych żołnierzy, Włoskich ręczy za bezpieczeństwo i całość tego półwyspu.

Gazeta Wiedeńska pod datą z Lyonu d. 3 stycznia zawiera następny artykuł. Wkroczywszy Francuzi do Hiszpanii osadzili natychmiast ważny punkt w działaniach wojennych miasto Barcelonę i tameczną Cytadelę; straciwszy miasto nieprzestali władać panujący zamek Montjoui, gdzie G. Duhesme naczelnik Katalońskiego korpusu dowodził. Dnia 23 sierpnia oświadczył G. Duhesme Generał Kapitanowi Katalońskiemu i Juncie Barcelońskiej co następuje. „Pierwszą powinnością jest wodza myśleć o utrzymaniu swojego wojska; zatem gdy wszelka komunikacja między Barceloną a Francją jest przerzniętą; przysposobić powinniście dla mnie żywność na 4 miesiące; to jest dostarczyć macie co dni 10 chleba 22773 centnarów, przenicy miar 44000, co dni 14 ryżu 915 centnarów, dwa razy tyle fasoli i grochu 448 centnarów soli, 48000 kwart wina, 148 pip octu winnego, 183 pip gorzałki. 300000 franków, które Intendent armii zapłacił, przez wexle na Perpignan mają być uiszczone, tem czasem należy zaliczyć 100000 franków. Różney płci osoby mogą wyjeżdżać oprócz kupców i właścicieli pod obawą nadzwyczajney z ich majątku zostawionego kontrybucyi

Okoliczności rozmaite dały powód między innemi do tej odezwy G. Duhesme d. 13 września. 1 W imieniu Imperatora Francuzów Króla Włoskiego ogłasza się Barcelona oblężoną. 2 Azatem dowodzący Generał przyjmuje na osobę swoją rząd najwyższy, któremu wszystkie władze Hiszpańskie cywilne i wojskowe ulegać obowiązane. 3 Junta generalna powinna uformować Juntę administracyjną która wespół z Kommissarzem i Szefem sztabu wyliczy ilość summy potrzebney na wojsko Francuzkie i posługę miasta, i poda sposoby, któremi za pomienioną summę wojsko będzie mogło być we wszystkie potrzeby opatrzone. Gdyby Junta generalna nie znalazła żadnych sposobów na zaspokojenie potrzeb wojska; wódz najwyższy Duhesme, nałoży kontrybucyą, którą miasto do kasy wojskowej zapłacić będzie musiało pod hipoteką na osobach Junty, 500 najbogatszych obywatelów, Prezydentów Kollegiów i wszystkich Konsulów... 11 Wszystkie powyżey wyrażone kontrybucye muszą być zaspokojone; ci zaś którzyby w ciągu miesiąca nieopłacili, muszą podwójnie zapłacić pod karą exekucyi wojskowej, która do zupełnego uiszczenia się zostanie w domach nieposłusznych... 13 Naczelnicy duchowieństwa, Plebani, starsi i starsze nad zakonami odpowiedzą za całość sprzętów kościelnych jakie znajdowały się w Barcelonie za przyściem Francuzów. Azatem inwentarze, które naydować się niezawodnie muszą, mają być okazane Intendentowi generalnemu natychmiast iak tylko zazażą. 14 Ktokolwiek będzie wywoził złoto, srebro, zboże i wszelką żywność, albo ukrywał dla podwyższenia ceny, śmiercią będzie karany.

Dnia 15 października G. Lechi za zezwoleniem najwyższego wodza G. Duhesme wydał urządzenie w 5 punktach; nikt niemoże więcej zachować ryżu i oliwy iak tylko tyle ile potrzeba na 2 miesiące dla własney familii; resztę w 10 d. oddać należy Policji; w razie przeciwnym konfiskata nastąpi. Donosiciele piątą część wartości otrzymają. Ktoby w ciągu 2 miesięcy oliwę i ryż wyżej nad przeznaczoną cenę przedawał, zapłaci sztraf 25000 złotych, Gueldos.

Gazeta Madyolańska ogłosiła list wodza Hiszpańskiego Vives i odpowiedź Generała Włoskiego Lechi, oboje tu kładniemy: Generale Lechi! pisze Vives, twoja ranga, pensya iaką masz, twoja własność nietknięta, milion piastrow, wieczne schronienie w Hiszpanii, przewiezienie do Anglii lub Ameryki, jeżeli boisz się Francuzów; wszystko to ci ofiaruję i dotrzymam, jeżeli wydasz twierdzę Montjoui Hiszpanom i powrócisz ją obelżonemu narodowi. Wojska Włoskie tego zyczą, pójdą pewnie za twoim przykładem. Od ciebie zależy zostać bohaterem i bogatym. Jeżeli się na to zgadzasz, masz zabezpieczony majątek na wieki, sam od otaczających ciebie niebezpieczeństw ochroniony będziesz. Jeżeli żądasz układać się, obław przez listu oddawcę, wskaż miejsce sposób i osobę której zaufasz. Prawość narodu Hiszpańskiego i jego wódz naczelný są rękojmią spełnienia obietnic powyższych. Odebrałem, odpisał Lechi, Moei Generale, list z jego podpisem. Sromota żołnierzowi! który szuka złoczyńców i zdrajców między ludźmi honorowemi. Jeżeli spotkamy się kiedy, zdasz mi sprawę z tej obelgi, jeżeli prawda że WPan ten list pisał. Te listy i pierwsze odezwy pokazują, że Hiszpani byli Panami miasta Barcelony a Francuzi zamku Montjoui przed złączeniem się GG. S. Cyr i Duhesme. Dziś wiadomo że korpus siódmy pędząc rokoszanów od granic Francji przez całą Katalonię za Tarragonę wzięł w kilku bitwach kilkadziesiąt dział, kilka tysięcy jeńców i wielką liczbę zawał obozowych; teraz ciągnie do Walencji.

Kładniemy przeięty list Lymora do Margr. Romana d. 2 pisany; niezatrzymałbym Ordynansu JWP tak długo, gdyby P. John Moore nie był barzo późno do Villafranca przyjechał. Jutro chyba odpisze, lecz mi ustnie zalecił ostrzedz że jutro wczesnie wyjdą. W Bemibre jest 200 lub 300 Francuzkiej jazdy, która zabiera naszych wódców. G. Morre wdzięcznym będzie jeżeli postawisz jeden batalion na wzgórkach po nad drogą, któryby strzelał do nieprzyjaciół. Ciągłe cofamy się, nie o obrótach Francuzów niewiemy. W czasach szczęśliwych obaczmy się w Londynie, tam wynurzę moję wdzięczność i uszanowanie.

Listy przez wojskowych pisane oznajmują że Mar. Soult X. Dalmacyi wpadnie za Anglikami dnia 7 do Corogne w Galicyi między przylądkiem Finisterre i portem Ferrol leżącego miasta z obszerną buchtą. Tam Anglicy mają okręty liniowe i przewozowe, lecz trudno będzie im wsiadać w przytomności Francuzów. W drugiej stronie całe lewe skrzydło z Astorga i Benaventu ruszyło do Portugallii, dokąd już wkroczyć niezawo-

dnie musiało. G. Delaborde obiół tymczasowie komendę 8 korpusu na obięcie Portugallii przeznaczonego.

X. Infantado zgromadził rozgromione szczątki wojsk Hiszpańskich G. Castannos, którego własni żołnierze zamordować mieli, w prowincyi Cuenca, a niemogąc ciągnąć do Andaluzyi od której Mar. Victor X. Bellune ze 30 t. Francuzów go odcioł, ruszył na Madryt, lecz zupełnie porażony skryć się w gurach musiał. W tej stolicy jest 8 t. na załodze; 20 t. znajduje się w okolicach miasta. Powieści podróżnych z Cadix donoszą że zupełna w tem mieście panuje spokojność, którą utrzymał Synowiec G. Morla znanego ze zdobycia floty Francuzkiej Admirala Rosilli, ze złamania kapitulacyi z G. Dupont w Baylen podpisaney, ze wtargnienia do Francyi. Niewpuścił on do portu Anglikow; flagę Hiszpańską na okrętach Francuzkich zostawił; wstrzymał zuchwałę pospólstwo, które prześladować chciało Francuzów, buntownicze odezwy kazał zbierać i palić. Jedną jest tylko obawa od rozgromionych wojsk szczątków które wpadłszy do miasta mogą rozruch uczynić. W ten czas Anglicy mogliby korzystać z zamieszania. Dywizye GG. Dupont i Vedel 14 t. wynoszące, po złamanej kapitulacyi nie były do Anglii odesłane, znajdują się one w Walencyi, dokąd G. S. Cyr pospiesza. Rzec ciekawa co się stanie z temi ięncami i z flotą Admirala Rosilli. Tem czasem wyznaczona przez Napoleona Kommissya zebrała się w Madrycie pod prezydencyą Villot Freville do przyjmowania prośb od ukrzywdzonych w rewolucyi Hiszpańskiej Włochow i Francuzow. Wszyscy ci którzy przez rabunek, sekwestr lub konfiskatę albo kontrybucye ucierpieli podać powinni skargi znależytemi dowodami przed dniem 15 marca.

HAMBURG d. 20 stycznia. Król Hollenderski Ludwik wyrokiem dnia 13 zaciąga pożyczkę 20 millionow na ósty procent od kupcow naszego miasta. Drugim wyrokiem zaleca Król wprowadzenie szczepienia krowiej ospy. Wszyscy żołnierze którzy nie mieli ospy, będą wakcyonowani w ciągu 3 miesięcy od daty niniejszego wyroku. Wszyscy ubodzy i dzieci odbierający od rządu pomoc i wsparcie, stracą swoje prawa, jeżeli nie będą wakcyonować się. Burmistrz Rotterdamski przyłączył do tych swoje przepisy. Zaden Professor niemoze przyiąć do szkoły dziecięcia któreby nie było wakcyonowane. Na domach, w których dzieci będą wakcyonowane, będzie zawieszony napis o tem uwiadamiający. Król przeznaczył nadto na każdy rok 3 medale złote dla tych Doktorow, którzy nad liczbą stu najwięcej ubogim dzieciom krowię ospę zaszczepią. Narody wynalazcy dobroczynnemu Jennerowi budują wiekopomne monumenta. Ubolewać potrzeba nad temi którzy ospę naturalną nad wakcyne przekładają. Pierwsza połowę rodzących się gubi, druga wszystkich co do jednego ocala.

Hieronim Napoleon Król Westfalski Xiążę Francuzki ogłosił, iż do Leybgwardyi będą przyjmowani młodzieńce od lat 18 do 25 posiadający

w Wilnie w Drukarni XX. Piarów.

400 frakow rocznego dochodu z dobrych rodzin mający zdrowie czerstwe siłę 5 stop oraz 9 cali urody. W woysku mieć oni będą stopień Wachmistrza. Rada stanu zatrudnia się organizacją kopalni. W Hof staneli Francuzi, utrzymywać obywateli ich będą; ogłoszono wzajemne więc stosunki; pospólstwo skupiło się przeciw Brygadzie Zandarmow; Król za ten nieporządek skasować kazał Prezydenta miasta. Stolica ma być przeniesiona z Cassel do Brunswick.

Ogłoszono w krajach Niemieckich że dobra prywatne Napoleona w prowincjach Katzenellenbogen, Hanau, Fulda Erfurt, Bareut, Hannoverze i Monasterze, będą osobno zarządzane i dochód udzielnie z nich składany, aż nim w nadgodę darowane zostaną. Poruczony zatem jest dozór różnym administracyom i 5 Werifikatorom.

Jęncow Hiszpańskich do Dijon prowadzą; Prusacy z Perpignan i Montpellier do oyczyzny powracają. G. Boudet i Molitor do Hiszpanii ciągnący zatrzymali się w drodze. W Bruxelles znajduje się teraz 2 Karłów; Dziewczyna Chrystyna mająca lat 16 i 25 calow wzrostu, tańcuje dobrze, i mówi 3 językami; waży funtow 22; kształtu pięknego. Mężczyzna Akenil ma lat 33 i calow 36 wzrostu, żywego temperamentu, mówi kilku językami; oboje rodem z Schwartzwald.

RYGA d. 26 stycznia. Dwór Europejski za Atlantyckim Oceanem nowym cale jest w dziejach zdarzeniem. Dwór dawniej Portugalski dziś jest dworem Brezyliiskim: X. Regent przybywszy w roku przeszłym do Rio Janeiro starał się dwór i kraj urządzić po Europeysku. Pierwszym dziełem polityki był manifest d. 1 maja w którym postępowanie swoje wytłumaczył i usprawiedliwił, w nim oświadczył że sprawę swoją oddaie w ręce Wszechmocnego, że przerywa wszelką komunikacyą z Francją że odwołuje z tamąd pozostające osoby legacyi, że nadaie poddanym swoim wolność prowadzenia ładem i morzem wojny przeciw nieprzyjacielowi; że wszystkie traktaty z Francją mianowicie w Badaioz i Madrycie zawarte są nieważne, że nigdy niezezwoili na ustąpienie Portugallii i oręża niezłoży chyba wspólnie z Królem W. Brytanii. X. Regentka, D. Karolina, D. Joachima i Infant D. Piotr Karol protestowali się przeciw wszystkiemu temu co zaszło w Hiszpanii.

Przed dniem 18 stycznia nie był jeszcze Napoleon spodziewany w Paryżu; dziennik urzędowy nie nierzekł do tego czasu o jego powrocie; lecz przez listy od osob wiary godnych późniejszą mamy wiadomość, że niezawodnie powrócił do stolicy państwa swojego. Okolicznosci nagłego i niespodziewanego powrotu, kiedy wszyscy rozumieli Imperatora być zajętem wyprawą przeciw Anglikom niewiadome. Stan zdrowia nieopisany.

Król Pruski powraca do Berlina. Wiele obiecuia po nowych Ministrach. Wszyscy są ludzie młodzi, lecz pełni znajomości nauki i enoty; przytem mają być czynni tem bardziej że chcą się zalecić narodowi i Europie. Nieszczęściem dla nich Król Saski zaareztował wszystkie summy poddanym Pruskim od obywatelow X. Warszaw. należące.

D O D A T E K

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO
w W I L N I E dnia 30 Stycznia R O K U 1809.

Doniesienie od Redakcyi Kuryera Litt: Wielu bardzo Prenumeratorów znajdowało na papier gazetny zbyt wielkim i ciężkim a przeto niedogodnym; Redakcyja chcąc dogodzić zadaniu, niezmniejszając bynajmniej liczby wierszy i ich długości w Gazecie, papieru tylko użyła mniejszego i lżejszego. Nadto znajdując Prenumeratorów w Dodatku ważne obławienia i awizacye Rządowe, doniesienia Sądowe i Partykularne, interessujące wszystkich właścicieli; życzyli mieć dodatek odpowiedni Gazecie i do niej wielki i stosowny. Kiedy więc zdarzy się dodatek, wyda go Redakcyja na pół arkusza równy wielkości. Te wszystkie względy powodowały do odmiany papieru. Doswiadczyli Prenumeratorowie że ta Gazeta daie ile można najnowsze wiadomości wybrane z różnych krajowych i zagranicznych pism, których jest 150. i że tego nadal publiczność doświadczy spodziewa się Redakcyja. Umieszczać będzie ona z Petersburga wszystkie wiadomości, interessujące prowincye, w których ta Gazeta jest czytana: iako ustawy najwyższe, awanse odpowiedzi Jmienne, Ministrow wojennego sprawiedliwości i wewnętrznego na iroży Obywatelskie. Dodatek zawierać będzie co się siera do Dobr kapitałów osób i rzeczy Gubernii byłey Polski: iako o Exdewizach, Kommissiach, Pozwach, o Dobrach na sprzedaż, arę lub zastaw o cena produktów o wołających registrach sądowych, zagatki i t d. W Gazecie umieszczać się będą ważniejsze wypadki wszystkich krajów świata; ich rewolucye wyrażki odkrycia i dalsze pożyteczne dzieła. Starac się będzie Redakcyja aby Kuryer Litt: był obrazem dostatecznym polityki statystyki, geografii i historyi współczesney; a zatem aby odpowiadał Ciekawym, Interessowanym i uczącym się. Cena prenumeraty z pocztą Rubli 14 na Rok, bez pocztu w Wilnie Rubli 9. Prenumeratorowie zechcą pospieszyć z abonowaniem; tak dla własney, iako też Redakcyi i Pocztamtu wygody i regularności. Prenumeratę można przysyłać do Pocztamtu lub wnosic do redakcyi, w miescie odbierając z Drukarni XX. Fiarow w każdą Srode i Sobote wraz po trzeciej godzinie; sztuka jedna bez abonowania kosztuje groszy 20. Abonującym na prowincyę Pocztą zupełną uczyni wygodę, a w przypadku mitregi uboczney, satysfakcyę. Każdy może przyslac pocztą lub prosto Redakcyi oddawac z przyłączoną na koszt druku opłatą wszelkie obławienia Doniesienia, awizacye i wszelkiego tytułu obławienia; a Redakcyja oprócz pism niewolnych wszystkie w Gazecie umiesci z której wszystkie Gubernie byłey Polski uwiadomione będą.

Sąd Główny Departamentu 2go Cywilnego w Gubernii Litewsko - Wileńskiej, Sprawę Kredytorow i Pretensorow do handlu Kupcow Wileńskich Antoniego Kossa i Bernarda Ruska Dekretem swym w Roku 1808 Oktobra 9 dnia zapadłym; odesłał do Sądu Burmistrzowsko Radzieckiego Wileńskiego. Który Sąd w takowey Sprawie za przywołaniem onęy Roku 1808 Nowembra 30 dnia, In Continuatione postanowionym Dekretem zlecił Bernardowi Ruskowi; ażeby bilans wierny wszystkich Debitorow do masy per Specificum sporządził a na WW. Jozefa Dyoschura Klukowskiego Rott; i Jozefa Macieiewskiego Sąd włożył obowiązek, aby ci już to przez awizacye, już to przez edyktales i rozwy za poświadczeniem przez Kancellaryę tychże Debitorow przed Sąd tenże Burmistrz Radziecki Wileński wezwali: Wierzycieli zaś wszystkich tak Zagranicznych iako i Krajowych Ruski i Kossęgo przez Gazety Kraiowe i Zagraniczne zawiadomili w skutek iakowego Dekretu W. Retmistrza Klukowski i Józef Macieiewski przez niniejszą awizacyę, i razem przez edyktalesny pozew, wedle złożonego w Kancelaryi Miasta Wilna Bilansu Ręką Burmistrza Ruski podpisanego awizują i edyktalesnym pozewem cytują Antoniego Kossa o zapłacenie Summy Rubli Srebr: 22,195. kop: 25. Józefa Klukowskiego i Jakuba Szumskiego o Rubli srebr: 27000, Felixa Kukiela Rubli sr. 1500 Giersdorfa Generała o Rubli srebr 40, Sekretarza Sorokina z Pocztu rubli 31 Kopacewicza w Kancellarii wywodowey Rubli 3 Burm. Wileńskiego Pawła Lemewicza rubli 30 kop 79 Burmistrza Mińskiego Gilewicza rubli 18 Kupca Boldryniego o rub 86 kopieiek 40 Szlachcica Duchuńskiego o rubli 31. kop 20 Kupca Stachina o rubli 128 Józefa Romaniego kupca Wileń: ru 40 Adwokata Subsiłow Wileńskich Jana Jsakowicza rub. 127 kop: 15. Włocha Antoniego o Rubli 12 kop 50 Józefa Rezlera rub 2 Kupcow Grodzien: Kleka et Denka kop: 45 Kupca Grodzien: Dalkowskiego rub: 5 Stolarza Bekiera rub: kop 50 Czeladnika u Dalkowskiego Halbinga rubli 41 Kupca Grodzien: Kirhspera rubli 75 kop 80 Franciszka Święczkowskiego za Dokumentem i rachunkiem rub: 77 Sędziego Bukatego rub. 46 Sędziego Mackiewicza o 17 Komisarza Sciepurę o rub: 3 Doktora z Petersburga a ręczącego się zamęgo czeladnika Rezlera o rub 1 k 35 Zydowkę Kantorywą o rub 42 ko. 20 Józefa Klukowskiego o rub 10 JO Xcia Dominika Radziwiłła Ordynata o rub 168 kop. 25 Jana Lokaia z dworu JOX. Radziwiłła o rub 6 drugiego Lokaia o rub 8 Turka tegoż Xcia Radziwiłła o rub 9 kop 75 Komor: Grzegorzewskiego o rub 50 Graffa Sierakowskiego o rub: 78 kop 40 Petruszewicza o rub 2 kop: 50 Komor: Zoldowicza o rub: 44 Komor: Jezierską o rub: 30 kop: 22 i pół Kupca Nieświs: Kosciukiewicza rub: 19 kop 80, Niepokoyczyckiego o rub 38, kop. 50, Franciszka Paszkiewicza o rub. 60, Henkę Czeladnika Tomasza Reysera o rub 81, kop 74 i pół Kozłowskę Marchande de modes o rub 12, kop. 50, Officera o kop 50, Grafa Xawerego Rzewuskiego o rubli 87 kop 80, Xcia Arzeniewa o rub 3, kop. 50, Józefa Skrzyczewskiego o rub. 18, Grafa Łopota o rub. 13, kop 50, Jerzynę Grafinię Tyszkiewiczową o rub 47, Hirszy Zelkudowicza o rubli 7 kop 50, Nicinę Doktora o rub 4, Malewiczową Pisarzową z dokładem męża o rub 2, Arona Boruchowicza z Zaręcza o rubli 15, Józefa Macieiewskiego o rubli 122 kop 75, Kupca Zoldnera o rub 3, Księgarza Haszelbach o rubli 63 kop

95. Sołohuba o rubli 9, Kupca Zyda Simphina mieszkającego w Wilnie na Rudnickiej Ulicy o rubli 222, z procentami od każdego z Jjmościow należącemi. Józef Klukowski i Józef Maciejewski z nakazu rzeczowego Dekretu Sądu Burmistr: Radz: Wileń: wszystkich krajowych i zagranicznych tak Bernarda Ruski jako i Antoniego Kossa wierzycieli z zastrzeżeniem, że niestawiający w Sądzie Bur: Radz: Wileń: w terminie z odkładu do Sprawy Kredytorowie rzecz pretensyi swych na zawsze utracą, przez Gazety krajowe i zagraniczne awizując; wedle własnoręcznego Bernarda Ruski bilansu w Ru 1808. Xbra 22 w Kancellaryi Miasta Gubern: Wilna złożonego, Debitorow tegoż Ruski awizują i niniejszym edyktałnym Pozwem adcytuia donosząc, iż Debitorowie do zapłacenia summ obowiązani zostają, ażeby więc WW. lub na takowe pretensye za przypadnieniem Sprawy odpowiedzial; niemożność onych dowodzili; lub unikając Exekucyi prawney, summy przez siebie zawinione w Kancellaryi Miasta Gubern: Wilna złożyli, przez niniejszy edyktałny Pozew uwiadamiają. Jakowego Edyktałnego Pozwu zgodność z Bilansem przez Ruskę podpisanym i w Kancellaryi Miasta Gubern: złożonym w Skutek Dekretu Bur: Radz: Wileń: Kancellarya Miasta Wilna zaświadcza.

M. Wilna Regent Marcin Pozlewicz.

J.P. Robertsonne w małym Teatrze Oskiroczyńskim na Wileńskiej Ulicy, ma do przedania polaż S. Petersburski zgodny do użycia w miescie i w podróży, oraz dobrą Bryczkę. Dwa tylko razy da Fantasma - Goryą.

Roku 1809 Mca Januaryi 20 dnia Sąd Taxator ko Exdywizorski do dobr Soł w Powiecie Oszmiańskim leżących na skutek Remissy Gł: Litt: Sądu i pierwszo ziazdowego swego wyroku, w terminie z odkładu przypadającym w komplecie zebrany, po między innemi wyrokami postanowił imo Ażeby wszyscy kredytorowie W. Stanisława Poznaka byłego Pisarza Ziem: Oszmiań: od każdego tysiąca zł: summ poszukujący h się na majątku tegoż Poznaka po zł: Pol: 6 w czasie iak być może nayprędższym do JP. Bohuszewicza Prowizora pomienioney exdywizyi na Sumpt tegoż Sądu złożyli. Rozkalkulowanie się rzeczonemu Prowizorowi przed swoim Sądem zastrzegł, i powrót dla Kredytorow ieśliby co od wydatkow z pomienioney składki pozostawało upewnić, oraz w przypadku niedostarczenia wyniknąć w miarę czasu odbywającej się exdywizyi mogącego, obmyślić środki, co do utrzymania żywności zamierzył. Zdo Sądy swoje Exdywizorskie już to z powodu odbywających się Gubernskich w tym czasie Seymikow, już to dla niegotowości stron, do dnia 20 Februaryi ku terażniejszego odłożył. Gdyby przeto wszyscy kredytorowie do pomienioney Exdywizyi należący, uskuteczniłi wyroki powyższe Sądu Exdywizorskiego, i ażeby wiedzieli o terminie z odkładu przypaść mającym, stawili się przed tymże Sądem na terminie wyż opisanym, niniejszą Awizacyą do Gazety podaje.

Michał Pomarnacki Sędzia Ziem: Wileń: Prezydent Exdywizor:

Felicyan Gadon Ziemski Telszewski Pisarz.

Niżej podpisany, przejeżdżający ztąd do Rygi, ma honor rekomendować się, i donieść łaskawym Amatorom, iż ma rozłożyć i przedawać w Pałacu na sali JW, Kanonika Zienkowicza na Trockiej Ulicy wielką Kolekcya, naypiękniejszych oryginalnych Obrazow, Olejno malowanych przez nayślawniejszych starożytnych, i terażniejszych Malarzow, Włoskich, Niderlandzkich, Francuzkich i Niemieckich, można one oglądać i kupić, z rana od godziny 9 aż do 12, a popołudniu od 2 aż do 6. J B. Potesta

Podaje się do wiadomości, iż W. JP. Wincenty Frąckiewicz Mar: Pttu Wiłkomier, zastawił majątność Trauppie z Folwarkami Kielpszyszkami i Warłowczyskami za summę dwakroć sto tysięcy w Pcie Wiłkomier: leżące na zniesienie onerow tak summ zastawnych iakoteż ręcznych z tytułu opieki nad nieletniemi Synowcem i Synowicą WW. Frąckiewiczami Sędz exekwuiący się, iak przy wzięciu Prawa zastawnego znaczną część długow ręcznych i zastawnych Chłudzinscy do rąk wierzycieli opłacili, a resztę summy do rąk opiekuna JW. Frąckiewicza oddali w pewney ufnosci, iż on długi Pupillow zaspokoi i summy na ten obiekt danej ku innemu celowi nieużyje, lecz gdy przeciwne skutki dały się uczuć Chłudzinskiemu, iż Sukcessorom Giełdowskich tudzież WW. Chmielewskiemu Zagielowi Mickiewiczowi długow Pupillow Opiekun JW. Frąckiewicz nie po opłacał mając oddane na zniesienie tych onerow przez Chłudzinskich pieniądze wedle wyrazow Prawa zastawnego w Ziemstwie Wileń: przyznanego to upewniających zaczym Chłudzinscy zprzez niniejszą awizacyą uwiadamiają wszystkich wierzycieli nieopłaconych, iż do rąk Opiekuna na zniesienie tych onerow oddali pieniądze, ażeby więc raczyli udać się po satysfakcyą do tego Opiekuna czym nayrychley, w przeciwnym zaś zdarzeniu szukając własnego bezpieczeństwa Chłudzinscy, aby iednych summ dwukrotnie nieopłacać i nie letnich funduszu dwoiską satysfakcyą nieonerować, pozwą tak wierzycieli iako i Opiekunow przed ieden Sąd.

Podpisuję Chłudzinski Star Dziew:

Wileński Pelicmeyster podaje do powszechney wiadomości, iż Wileński i Gildii Kupiec Felix Białły z przykaszczykami swoimi JPP. Wincentym Jakimowiczem, Marianem Wilkancem, i Wincentym Sienkiewiczem ma wyjeżdżać za granicę, ieśliby kto do onego lub do iego przykaszczykow miał iakowe pretensye ten ma się jawić do tegoż Pollicmeystra Januaryi 30 dnia Ru 1809.

P. Szłykow.

W Sądzie Głównym wremiennym zawołana sprawa z rejestru taktowego WW Mączynskich. W Départ: zgim ciągłym woła się registr Remissyyny.

Szaraśa.

Pierwsze jest w Alfabcie

Drugie trzy w szkolnym świecie.

Wszystko Prześwietni goście! wy łatwo zgadniecicie,

Bo to was tu sprowadza,

Aże, iak przedtem, niezwadza,

Więc się wesoło z naszym żalem roziedzicie.

Słowo przeszłej fzarady K a b a t